

Møteinnkalling

Utvalg: VILTNEMD
Møtested: Kommunehuset, Kommunestyresalen
Møtedato: 02.02.2017
Tidspunkt: 18.00

Forfall meldes på tlf 69 859177 eller e-post postmottak@romskog.kommune.no til sentraladministrasjonen, som sørger for innkalling av varamenn.

Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Saksnr. **Arkivsaksnr.**
 Innhold

PS 1/17	17/47 FELLINGSRAPPORT FOR ELG I RØMSKOG KOMMUNE FOR 2016
PS 2/17	16/499 ÅPNING FOR JAKT PÅ HJORT I RØMSKOG
PS 3/17	17/28 FRATREDELSE AV VERV VEDRØRENDE ETTERSØK OG SKADEFELLING AV ROVDYR I KOMMUNEN
PS 4/17	17/54 Eventuelt

FELLINGSRAPPORT FOR ELG I RØMSKOG KOMMUNE FOR 2016

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
1/17	Viltnemnd	02.02.2017

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Rømskog viltnemnd tar fellingsrapporten for 2016 til orientering.

SAKENS FAKTA:

Bakgrunn:

Alle jaktlagene er organisert i 2 bestandsplanområder. Bestandsplanområdene får tildelt sine fellingsstillatelser som frie dyr for hele bestandsperioden på 3 år. Valdene har nå avsluttet første året i bestandsplanperioden.

En vedlegger en oversikt for skutt og sett elg på Rømskog for 2016 totalt og for hvert jaktlag etter tidligere utarbeidet mal. Oversikten viser også prosentvis fordeling på kjønn utfra totalt skutte dyr og prosentvis skutt utfra tildelingen.

Vedlegger også en oversikt over tildelt og felt elg, samt bestandsutviklingen for Rømskog totalt og for hvert vald for perioden 2007 – 2016 En oversikt over slaktevekter som er lagt inn i hjorteviltregisteret for perioden 2008 – 2016 vedlegges også.

Relevante bestemmelser:

Viltloven

Hjorteviltforskriften

Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltningen i Rømskog kommune

Bestandsplanene

VURDERING:

Dette er første året i bestandsplanperioden der det nå er gjort noen grep. Minstearealet på 2000 daa pr. dyr er fraveket med 50% til 3000 daa og andelen kalv er satt til 50 %.

Dataene ovenfor er på grunnlag av «Sett-elg» skjemaene og slaktevektskjemaer som jaktlaga leverer. Dataene blir lagt inn i www.hjorteviltregisteret.no og er allment tilgjengelige. Når en går inn i tallmaterialet og ned på vald og jaktlagsnivå er datagrunnlaget svært lavt. I perioden 1995 til og med 2016, som det er lagt data inni hjorteviltregisteret, ble det i 2014 felt det lavest antall elg under jakta i Rømskog med 31 dyr. I 2015 og 2016 ble det felt 35 dyr.

Produktiviteten for elgbestanden kan vurderes ut fra dataene «sett kalv pr. ku» og «sett kalv pr. kalvku». For Rømskog sin del har «sett kalv pr. ku» og «sett kalv pr. kalvku» (tvillingraten) gått noe ned igjen fra i 2015.

Prosent ku med kalv av alle kyr gikk ned igjen fra 2015 og ligger på 44,64 %. Nordre Rømskog ligger som i 2015 på 42-43%, mens Sundsrud og Flaten/Trosterud gikk ned fra 65 til 46%. Det tallet variert i forhold til tilstedeværelse av ulv i de forskjellige områder i kommunen. Sett ku pr. okse ligger på 2 der Nordre Rømskog har noe høyere andel ku pr okse enn, Sundsrud og Flaten/Trosterud.

Mangel på okser og særlig storokser kan også være en medvirkende årsak til at prosent ku med kalv av alle kyr er lav. Undersøkelser viser at kuene ikke lar seg bedekke av ungoksene ved den første brunsten i påvente av større okser. Det er ikke alle som er enige i dette, men hvis kua ikke blir bedekket før ved ombrunsten og kanskje av ungokser, vil dette medføre sent fødte kalver med lavere sjanse til å opparbeide seg gode vekter og kondisjon før vinteren. Dette gir en ond sirkel som medfører dyr med dårligere kondisjon som igjen gir dårligere produktivitet til å bære fram kalver. Ungokser som benytter mye energi i forbindelse med brunsten vil også tape mye kroppsvekt og kan få problemer med å bygge seg opp igjen.

KONKLUSJON:

Videre forvaltning av elgbestanden må vurderes kontinuerlig sammen med elgvaldene.

VEDLEGG:

Diverse statistikk

UTSKRIFT SENDES:

ÅPNING FOR JAKT PÅ HJORT I RØMSKOG

Saknr.:	Utvalg	Møtedato
2/17	Viltnemnd	02.02.2017

RÅDMANNENS INNSTILLING:

1. Rømskog kommune åpner ikke for jakt på hjort i Rømskog kommune på nåværende tidspunkt ut fra dagens kunnskap om hjort i kommunen.
2. Den kommunale målsetningen for hjorteviltforvaltning i Rømskog kommune revideres i forhold til hjort.

SAKENS FAKTA:

Rømskog kommunes viltnemnd fikk i 2016 forespørsel om åpning av jakt på hjort i kommunen. Denne forespørselen ble diskutert på møte i viltnemnda den 20.09.2016 under sak 12/16 Eventuelt. Det ble redegjort for prosessen vedrørende en eventuell åpning for hjortejakt. En ønsket å informere grunneiere og andre brukere av inn- og utmark i Rømskog om forespørselen. I forbindelse med det årlige informasjonsbrevet til elgvalda i kommunen ble det redegjort for prosessen, og bedt om tilbakemelding om bestandsdata, beiteskade og andre relevante opplysninger som kunne være grunnlag for åpning for jakt på hjort i Rømskog.

Hjort har i de siste årene fått en større utstrekning her på Østlandet. I Østfold er det tidligere åpnet for jakt på hjort i kommunene Aremark, Hobøl, Eidsberg og Trøgstad. På bakgrunn av hjortens økende tilstedeværelse i fylket var det interesse for en kartlegging av bestanden for å få en best mulig oversikt over antall dyr og deres leveområder. Østfold fylkeskommune har finansiert et prosjekt der Utmarksavdelingen for Akershus og Østfold har samlet informasjon på grunnlag av informanter om hjortens utbredelse i Østfold (rapporten: «Hjort – registrering av hjort i Østfold»). Som et fellesprosjekt mellom kommunen og fylkesinstansene, er det anlagt to vinterforingsplasser i Eidsberg og Trøgstad, for å merke hjort for å innhente informasjon om hjortens leveområder i fylket. Det er til nå tre dyr som er merket. Et av de merkede dyra vandret ut til Karlstadområdet en høst for så å komme tilbake igjen. De to andre dyra holdt seg stasjonære i sitt område.

Nabokommunen i nord:

Aurskog-Høland har ikke åpnet for jakt på hjort. Svært få innrapporterte hjorteobservasjoner i året(2-9).

I følge rapporten: «Hjort – registrering av hjort i Østfold» som ble utført ved innhenting av observasjoner gjennom diverse kilder er det observert fire hjort i Rømskog. Dette er en observasjon i 2013 og en i 2014, en fra viltkamera og en registrering i fra Sett-elg skjemaet.

I følge «Sett elg-skjemaet» levert Rømskog kommune i perioden 2012 – 2016 er det oppført en bukk i Flaten-Trosterud i 2013 og et ukjent dyr i Sundsrud i 2016.

Gjennom gaupeprosjektet Skandlynx er det satt opp en mengde viltkamera som et hjelpemiddel i viltforskningen. Deriblant er det satt opp 5 stykker i Rømskog. En gjennomgang av de dataene viser at det er registrert et dyr i 2014 på kamra 229, et ukjent og ei hind henholdsvis 12.mai og 13.juli i 2015 på kamera 230 og på kamera 422 ble det registrert en bukk den 3.juni og ei hind den 25.juli i 2015.

Det er ikke noen kjente påkjørsler av hjort på veiene i kommunen.

Etter oppfordringen om innrapportering av hjort som ble etterspurt i informasjonsbrevet i forbindelse med elgjakta, har en ikke mottatt andre tilbakemeldinger enn et dyr på sett-elgskjemaet.

Kommunen er ikke kjent med skader på inn-eller utmark.

Relevante bestemmelser:

Med hjemmel i Naturmangfoldloven nr. 100 av 19.06.2009 § 16, første ledd, kan vedtak om å tillate høsting av vilt treffes med hjemmel i lov av 29.mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven).

I henhold til Naturmangfoldlovens § 16, tredje ledd, kan kommunen bare åpne for jakt på hjort når best mulig tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd.

Den kommunale målsetningen for hjorteviltforvaltning for Rømskog som ble vedtatt i 2016 tok ikke for seg hjort da en anså at at en ikke hadde en reproduserende bestand i kommunen som en kunne åpne jakt på.

Det settes krav til høsting at høsting bare kan tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd. Ved avgjørelse om å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting kan det videre legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkning høsting kan ha på det biologiske mangfold for øvrig. Det skal også legges vekt på artens betydning for næring eller rekreasjon, høstingstradisjon i vedkommende område og på den skade som arten gjør. Følgende opplysninger skal være kjent og vurdert før forskriften fastsettes:

1. Når ble det registrert dyr i kommunen første gang
2. Hvor stor bestand anslåes å være i dag
3. Om bestanden er avgrenset til en del av kommunen
4. Vurdering av artens/bestandens livsgrunnlag i kommunen
5. Kommunens målsetning for utvikling av bestanden

Hjorteviltforskriften gir ikke hjemmel for å vedta at det ikke skal finnes hjort innenfor kommunens grenser dersom artens naturlige utvidelse av leveområde tilsier det.

Det framgår av naturmangfoldloven (nml) § 16, tredje ledd «Høsting kan bare tillates når best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd.» Disse to vilkårene i § 16 må være oppfylt.

I samme forskrift som for åpning av jakt skal kommunen fastsette minsteareal. Det normale bør være ett minsteareal per kommune for hver art, men det kan fastsettes ulikt minsteareal

for ulike deler av en kommune. Ved fastsetting av minstearealet skal følgende punkter i § 8 i hjorteviltforskriften vurderes:

1. Kommunens målsettinger for utvikling av bestanden
2. Bestandens tetthet/størrelse og sammensetning, hovedsakelig basert på jaktstatistikk, sett elg/sett hjort og andre tilgjengelige opplysninger om bestandsutviklingen for vedkommende art i kommunen / regionen
3. Beitegrunnlag og artens livsvilkår ellers, herunder sesongtrekk
4. Eventuelle konflikter i forhold til jord-, hage- og skogbruk
5. Viltpåkjørslers langs vei og jernbane samt annen irregulær avgang
6. Andre mulige konfliktpunkter

Åpning av jakt må fastsettes i form av en forskrift. Kommunen må i henhold til Forvaltningsloven § 37 sørge for at berørte interesser må forhåndsvarsles om saken, og kommunen må påse at saken er tilstrekkelig opplyst før forskrift fastsettes. Hjorteviltforskriftens tidsfrister for godkjenning av forskrift og minsteareal må etterkommes.

Økonomiske forhold:

En etablert hjortebestand i området kan initiere økte jaktmuligheter for allmennheten og inntekter fra jakta for grunneieren. På den annen side kan hjorten som elgen medføre beiteskader på inn- og utmark som forringer tømmerverdien og lavere inntekter fra jordbruket.

VURDERING:

Hjort er den arten som er i sterkest vekst her i landet og siden 2008 skytes det nå mer hjort enn elg i løpet av året totalt sett i Norge. Forvaltning av hjorteviltartene rådyr, elg og hjort vil har en stor betydning av hensyn til å forebygge skader på skog og innmark, redusere viltpåkjørslers og øke rekreasjonsverdien i form av jakt og friluftsliv. Det er lang høstingstradisjon i Rømskog på elg og rådyr.

Det vil alltid knyttes usikkerhet til konsekvensene ved at arter etablerer seg i et nytt område og øker i antall. Det oppfordres på den ene siden at en tidlig skal starte en forvaltning av bestanden slik at en ikke kommer på etterskudd med avskyting, slik at bestanden har kommet opp i et antall som forårsaker skader på inn- og utmark, det biologiske mangfoldet, påkjørsler eller andre samfunnsmessige ulemper. På den annen side har en et lovverk i form av viltloven og naturmangfoldloven som setter vilkår ovenfor kartleggingen av arten og bestanden før en kan åpne for jakt på en art. Mange arter benytter seg også av et stort område og det kan være vanskelig for en kommune å ha oversikt over bestandens bruksområde i forhold til beiteområder og trekk.

Hjort er en art som tradisjonelt benytter et stort område i form av trekk, spesielt gjelder dette bukkene. Det er forsket mye på hjort i Norge, men det er spesielt på Vestlandet. Hjortens bevegelser her på Østlandet vet vi ikke så mye om og derfor ble merkeprosjektet her i Østfold iverksatt. Det er ennå lite data å hente fra det prosjektet. Det er allment kjent at det er en økning av hjort her i fylket.

I den kommunale målsetningen vedtatt i 2016 ble det vurderer at det ikke er grunnlag for åpning av jakt på hjort. Ut fra registreringer / observasjoner har en et svært lite grunnlag over bestandens størrelse, dens sammensetning i form av kjønn og alder, og da dens reproduksjon. En er av den oppfatning at vilkårene i Naturmangfoldloven § 16, 3. ledd ikke er oppfylt. En

vurderer det slik at hjorten ikke har etablert seg som en jaktbar art etter naturmangfoldlovens vilkår på Rømskog ennå. Men ut fra et føre-var anbefaler en at hjort tas inn i den kommunale målsetningen slik at en er beredt til å åpne for jakt når naturmangfoldlovens vilkår er oppfylt.

I henhold til Naturmangfoldloven § 16, fjerde ledd skal det legges vekt på artens funksjon i økosystemet og virkningen høsting kan ha på det biologiske mangfoldet for øvrig, artens betydning for næring, rekreasjon og høstingstradisjoner i området. I tillegg skal skade på inn- og utmark som utføres av arten tas hensyn til.

Den dagen hjort blir en naturlig del av faunaen i Rømskog kommune skal den forvaltes på lik linje som de andre hjorteviltartene. Åpning av jakt på nåværende tidspunkt uten fullstendig oversikt over bestanden vil oppfattes truende på hjortestammens overlevelse i området.

KONKLUSJON:

Ut fra Naturmangfoldlovens kriterier for åpning av jakt på hjort på Rømskog er det på nåværende tidspunkt ikke grunnlag for det.

UTSKRIFT SENDES:

Nordre Rømskog grunneierlag og Vestre Rømskog grunneierlag v/ Lasse Christensen
Sundrud skog v/ Arnt Astrup
Flaten og Trosterud skog v/ Anders Stang

FRATREDELSE AV VERV VEDRØRENDE ETTERSØK OG SKADEFELLING AV
ROVDYR I KOMMUNEN

Saksnr.: 3/17	Utvalg Viltnemnd	Møtedato 02.02.2017
-------------------------	----------------------------	-------------------------------

RÅDMANNENS INNSTILLING :
(Saken legges fram uten forslag til vedtak.)

SAKENS FAKTA:

Bakgrunn:

Rømskog viltnemnd fattet i møte den 25.04.2012 følgende vedtak:

«Forsikring av ettersøksekvipasjer til rovdyr. Fylkesmannen har ansvaret. Jan Birger Holth er vår representant på rovdyr.»

Jan Birger Holth skriver følgende i brev av 12.01.2017 til Rømskog kommune:

«Fratredelse fra verv

I 2012 ble jeg forespurt og utnevnt av Rømskog Viltnemnd til å ha øverste ansvar og bindeleddet mot Fylkesmann ved eventuelle ettersøk og skadefelling av rovdyr i kommunen. Dette er ett verv jeg fortsatt innehar.

Med ett såpass stort trykk av ulv i kommunen gjennom mange år, ser viltnemnda dette som meget sannsynlig at trafikkskade/og andre typer ettersøk/skadefelling kan skje.

Etter den siste tids handtering av ulveforvaltningen, ønsker jeg ikke ha dette verv lenger. Da jeg ikke kan stå for denne politikken. Med mine standpunkt om rovdyrforvaltning samsvarer dette ikke med regjerings holdninger og oppfølging.

Ønsker å fratredelse omgående. Dette arbeidet får regjeringa ta ansvar for.»

Relevante bestemmelser:

Etter forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst § 27 forplikter «Den som under jakt eller felling skadeskyter gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn skal uten opphold underrette fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk.»

Etter forskriftens § 29 er følgende gjeldende «Den som utenom ordinær jakttid eller fellingsperiode kommer over skadet storvilt eller kongeørn som er påført store lidelser og ikke kan leve eller bli frisk, skal umiddelbart melde dette til kommunen. Kommunen skal sørge for avliving dersom dyret ikke kan bli friskt.

Gjelder dette gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn skal kommunen straks varsle fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen og politiet kan beslutte at ettersøk skal gjennomføres med særlig kvalifisert personell.»

§ 17 «Ettersøk av såret og skadet rovvilt» i forskrift om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) sier følgende: «Den som skadeskyter gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn under forsøk på felling eller jakt i medhold av bestemmelsene i denne forskrift plikter å gjøre det en kan for å avlive dyret snarest mulig. Vedkommende plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Det skal ikke gjøres forsøk på felling eller jakt på nye dyr mens ettersøk pågår.

Den som under jakt eller ved skadefelling/lisensfelling skadeskyter gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn skal uten opphold underrette fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.

Ved ettersøk av rovvilt som påtreffes skadet eller skades utenom lovlig jakt eller fellingsforsøk skal kommunen straks varsle fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen og politiet kan beslutte at ettersøk skal gjennomføres med særlig kvalifisert personell»

VURDERING:

Kommunen har ansvaret for at ettersøk på de fire store rovdyrartene blir varslet Fylkesmannen som etter rovviltforskriften har ansvaret for å leder ettersøket. Det er i dag ikke noe skadefellingslag i Østfold som er oppnevnt av fylkesmannen. Når det er behov for ettersøksekvipasjer, blir gode egnede ettersøksekvipasjer, helst lokale, benyttet.

Fylkesmannen v/Fjellbakk har tidligere oppfordret kommunene om å etablere et fellingslag som kan være i beredskap hvis det er behov for ettersøk på rovvilt. Dette har ikke blitt gjennomført.

KONKLUSJON:

Saken legges fram for viltnemnda uten forslag til vedtak.

UTSKRIFT SENDES:

Eventuelt

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
4/17	Viltnemd	02.02.2017

Saker som er meldt inn som en ønsker å drøfte nærmere:

Fra John Sigmund:

- Nye jakttingsforskriften
- Villsvin
- Oppfølging av rovviltsporing etter at John Sigmund ikke er i SNO lengre

Fra Ole:

- Ulveforvaltning i Rømskog

Brev fra Østfold fylkeskommune vedrørende oppfølging av beitetakseringen